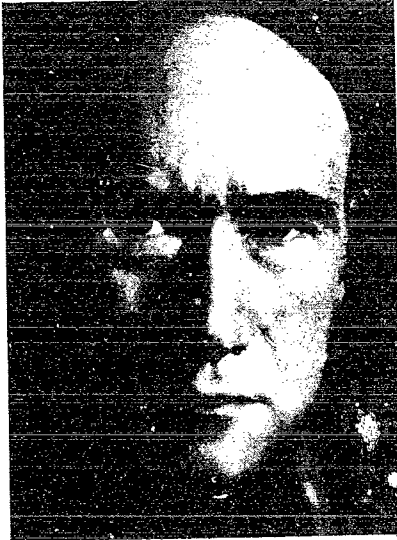

Eesti Noorus 1935
2 sept

667

André Gide'i lähitus „Eesti Noorusele“ RA puhul

Cuverville
19. Sept 35

Avec l'assurance de ma
sympathie bien affective

André Gide

Tõlge:

Cuverville's 19. sept. 35.

Omistan Teile oma eriti tähelepaneliku sümpaatia
André Gide

André Gide (loe: žiid) on tänapäeval elavaist prantsuse kirjanikest eesti lugejale paremini tuntust. Mitte üksnes, et tema teoseist on „Vatikani keldrid“ (EKS, Tartu 1930) ilmunud eeskujulikus ja „Valerahategijad“ ajalehe joonealuse (Postimees 1932) tõlkes — Gide on väheseid väliskirjanikke, kelle kohta eesti kirjandusteaduslikuski literatuuris ilmunud uurimus: nii on „Vatikani keldrite“ tõlkija Joh. Semper avaldanud teose „André Gide'i stiilistruktuur“ (Ak. Kirjandusühingu toim. VII, Tartu 1929). Veel varem on J. Semper tutvustanud Gide'i eesti lugejale „Ilos“ nr. 12 — 1921, esitades tõlkekatkendi „Halvasti kinni needit Prometeusest“ ja samas lühikese tulevaate Gide'ist (lk. 34—44). Samalt autorilt on ilmunud artikkel „André Gide“ „Loomingus“ nr. 6, 1928.

André Gide on sündinud 1869. a. ja saanud valjurežiimilist kasvatust. Perekonna tugeva usklikeuse tagajärjena on usu ning moraalküsimused jäänud Gide'i teoste pääprobleemideks. Noorena sümbolistide mõjulane on Gide hiljem vabanenud segasusest ja udususest ning omab tänapäeva prantsuse kirjan-

duses silmapaistvat kohta just oma sõnastustiili äärmise selguse ja puhtusega. Selle kõrval on tähelepanuväärne ta ideede individuaalsus ja ainulaadsus, millel mõju olnud mitte ainult prantsuse vaid näit. ka eesti nooremisse kirjanikesse.

Gide'i tähelepanavamad teosed, mis eestikeeles ilmunud, on „Maised toidud“ (1897), „Immoralist“ (1902), „Kitsas värav“ (1909), „Isabelle“ (1911), „Pastoraalne sümfoonia“ (1919), „Halvasti needit Prometheus“ „Maiste kool“ ja „Robert“. Gide'i teoseid on raske jagada tavaliste kirjandusliikide lahtrisse, sest ta omaduseks on libiseda välja etteseatud piiridest ja konventsioonest. Lisaks ilukirjanduslikule tegevusele on Gide avaldunud reisikirjanikuna, esseistina ja kriitikuna. Sellelaadilistest teostest nimetatagu enne muid „Kongoreis“ (1927), „Ettekäanded“ (1903), „Uued ettekäanded“ (1909) ja „Intsidentsid“ (1914). Tallinlastele on Gide kättesaadav niihästi prantsuse originaalide kui ka hääd saksakeelsete tõlgete kaudu, mis osalt Gide'i enda valmistatud.

Eesti Noorus